

Maciej Kwiek

Konferencja "Pamięć i odpowiedzialność" w 150-lecie wybuchu Powstania Styczniowego, Łódź, 16 stycznia 2013 r.

Palestra 58/1-2(661-662), 276

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Konferencja „Pamięć i odpowiedzialność” w 150-lecie wybuchu Powstania Styczniowego, Łódź, 16 stycznia 2013 r.

W 150. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się niezwykle interesująca konferencja pt. „Pamięć i odpowiedzialność”. Konferencję zorganizowało Centrum Myśli Polityczno-Prawnej im. Alexisa de Tocqueville’a.

Część oficjalną konferencji poprzedził występ Międzyszkolnego Młodzieżowego Chóru Żeńskiego *Iuvenales Cantores Lodzienses*, który odśpiewał pieśni powstańcze: *Pieśń Powstańców z 1863 r.*, *Marsz strzelców*, *Marsz marsz Polonia*, *Pieśń żołnierska*. Spotkanie podzielono na dwie części: „Powstanie Styczniowe w polskiej kulturze i tożsamości narodowej” oraz „Współczesne wzorce polskiego patriotyzmu”.

Uczestników debaty powitał Rektor Uniwersytetu Łódzkiego prof. zw. dr hab. Włodzimierz Nykiel oraz Dziekan WPIA UŁ prof. nadzw. dr hab. Agnieszka Liszewska.

W części pierwszej („Powstanie styczniowe w polskiej kulturze i tożsamości narodowej”) referaty wygłosili: Robert Kostro (dyrektor Muzeum Historii Polski), prof. Wiesław Caban (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach): „Stefan Kieniewicz jako historyk i inspirator badań Powstania Styczniowego”, prof. Tomasz Gąsowski (Uniwersytet Jagielloński): „Wpływ Powstania na kształtowanie się świadomości narodowej”, prof. Tomasz Bocheński (Uniwersytet Łódzki): „Powstanie Styczniowe w literaturze”.

Uwagę słuchaczy zwróciły przede wszystkim dwa niesłychanie ciekawe wystąpienia. Prof. Tomasz Gąsowski mówił o wpływie niepodległościowego zrywu z drugiej połowy XIX w. na tożsamość ówczesnych mieszkańców Królestwa Polskiego, a także o licznych konsekwencjach społecznych – *wpływ roku 1863 na serca i umysły Polaków był mocny i długotrwały*. Prof. Tomasz Bocheński odwołał się do książki Stanisława Rembka *Ballada o wzgardliwym wisielcu*. W tytułowej *Balladzie* S. Rembek patrzy na świat Powstania Styczniowego oczami oficera pacyfikującej je armii carskiej! *Młodego Rosjanina, który nie tylko rozumie swoich wrogów, ale jednocześnie im współczuje*.

W części drugiej („Współczesne wzorce polskiego patriotyzmu”) głos zabrali: dr Przemysław Żurawski vel Grajewski (Uniwersytet Łódzki), dr Kazimierz Michał Ujazdowski (Uniwersytet Łódzki), prof. adw. Robert Gwiazdowski (Centrum im. Adama Smitha), dr Józef Oleksy (były premier RP, Akademia Finansów). Dr Przemysław Żurawski vel Grajewski pojmuje patriotyzm jako rozumną miłość do ojczyzny, w której zawierają się dwa składniki: emocjonalny i intelektualny, natomiast Kazimierz Michał Ujazdowski mówił o przywiązaniu do państwa, jako fundamentu naszego życia. Z kolei prof. adw. Robert Gwiazdowski jest zdania, że patriotyzm jest nierozzerwalnie powiązany z naszą aktywnością gospodarczą – tzw. *patriotyzm gospodarczy*. Zdaniem dr. Józefa Oleksego patriotyzm powinniśmy – w miarę możliwości – dostosowywać do zmieniającego się świata, a zatem do globalizmu i konsumpcjonizmu.

Konferencja była okazją do dyskusji oraz przypomnienia dziedzictwa Powstania Styczniowego, a także do debaty o współczesnym polskim patriotyzmie.

Maciej Kwiek